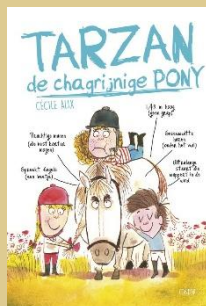

Inspiratiefiche

door Joke Gevaert

Tarzan, de chagrijnige pony

Auteur: Cécile Alix

Illustrator: Louis Thomas

Vertaler: Ingrid Buthod-Girard

Uitgever: Condor

Jaar van uitgave: 2025

Over de makers

Cécile Alix (1972) is een Franse auteur. Ze verwierf bekendheid in het Franstalige taalgebied met haar young adult roman *A(NI)MAL*, waarin ze de problematiek van vluchtelingen en migratie aansnijdt. Ze hecht veel belang aan solidariteit tussen mensen. Al meerdere jaren zet ze zich in binnen een collectief dat asielzoekers ondersteunt.

Louis Thomas is een Franse illustrator en beeldend kunstenaar. Hij maakte ook illustraties en conceptontwerpen voor animatiestudio's zoals Pixar en Universal. Zijn levendige, humoristische tekenstijl komt in dit boek sterk tot uiting.

Korte inhoud

Tarzan, een mopperige pony moet tegen zijn zin naar manege Edelweissclub, omdat zijn baasje Noah verhuist. Daar wordt hij opgevangen door Jeroen en Nadine. Hij voelt er zich ongelukkig en bedenkt allerlei plannen om te ontsnappen. Wanneer hij gekoppeld wordt aan Marleen, een meisje dat leert paardrijden, verloopt hun kennismaking allesbehalve vlot. Gaandeweg leert Tarzan dat niet iedereen een vijand is en dat verandering ook nieuwe kansen kan bieden. Wat dit verhaal bijzonder maakt, is dat het volledig verteld wordt vanuit het standpunt van de pony zelf.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Materiaal

- meetlinten

- **Oriëntatie op het boek**

Geef tijdens het gesprek regelmatig positieve feedback op de observaties en interpretaties van de juryleden. Zorg ervoor dat elk jurylid aan bod komt. Tijdens het voorleesmoment is een (halve) kringopstelling aangewezen zodat iedereen actief kan deelnemen aan het gesprek.

Bekijk samen met de juryleden de **kaft** van het boek.

- Wat valt je als eerste op aan deze kaft?
 - Wat maakt je nieuwsgierig?
 - Welke details ontdek je als je langer kijkt?
 - Wat gebeurt er volgens jou op deze illustratie?
 - Wat valt je op aan de houding of gezichtsuitdrukking van de personages?
 - Hoe denk je dat deze personages zich voelen? Waaraan zie je dat?
 - Waar zou dit verhaal volgens jou over kunnen gaan?
 - De pony is 1,43 meter hoog. Is dat groter of kleiner dan jij?
- Zoek samen met een partner een plek in de ruimte die volgens jullie ongeveer 1,43 meter hoog is. Controleer daarna met een meetlint hoe dicht jullie schatting erbij zat.

Lees nu samen **de titel** en **achterflap** van het boek.

- Past de titel bij wat je op de cover ziet en op de achterflap leest? Vertel.
- Welke woorden uit de titel vind je opvallend?
- Welk probleem of avontuur verwacht je in dit boek?
- Welke rol spelen de pony en de andere personages op de cover volgens jou?
- Welk genre denk je dat dit boek heeft? Waaraan zie je dat? (Som eventueel op: humor, griezelverhaal, avontuur, historisch...)

Lees **het eerste hoofdstuk** van het boek voor: “Ik haat de trailer.”

- Vanuit welk personage wordt het verhaal verteld? Hoe weet je dat? (Tarzan)
- Vind je het fijn dat dit personage het verhaal vertelt? Waarom wel of niet?
- Wat komen we te weten doordat we het verhaal via Tarzan beleven? (zijn gedachten en gevoelens)
- De auteur kiest ervoor om vanuit het ik-perspectief te vertellen. Waarom zou ze daarvoor gekozen hebben? (beter inleven in Tarzan)

2

TIJDENS HET LEZEN

Materiaal

- schrijfmateriaal
- papier

• Woorden zoeken

In de titel staat dat de pony 'chagrijnig' is. Dat woord vertelt ons al iets over de pony nog voor we het verhaal lezen.

→ Past dit bij wat we in het eerste hoofdstuk lezen? Waaraan merk je dat wel/niet?

We zoeken in het boek nog woorden die iets extra vertellen over een persoon, dier of voorwerp. Zulke woorden noemen we bijvoeglijke naamwoorden. Ze zeggen iets meer over een zelfstandig naamwoord.

— Ga op zoek naar nog andere woordencombinaties in het boek zoals 'de chagrijnige pony' (lidwoord + bijvoeglijk naamwoord + zelfstandig naamwoord).

Hier kan je ervoor kiezen om de leesopdracht mee te geven tegen een volgende bijeenkomst. Je kunt ook zelf voorlezen terwijl de leerlingen hun hand opsteken wanneer ze een bijvoeglijk naamwoord horen. Een andere mogelijkheid is om de leerlingen per duo een hoofdstuk te laten lezen en de woordcombinaties te laten noteren. Nadien bespreek je deze samen met de groep.

Mogelijke antwoorden uit hoofdstuk 2 tot 5 (je kan er ook heel wat vinden zonder lidwoord ervoor):

LIDWOORD	BIJVOEGLIJK NAAMWOORD	ZELFSTANDIG NAAMWOORD	Pagina
de	grootste	verhalen	p.13
een	enorme	hekel	p.15
een	harde	stem	p.15
de	hele	tijd	p.15
de	hele	nacht	p.16
de	volgepropte	Landrover	p.17
een	vaste	tijd	p.19
een	knorrende	maag	p.19
de	hele	trailer	p.21
een	hysterische	vrouw	p.25
de	koppige	bok	p.28
een	raar	gezicht	p.29
een	snelle	aai	p.29
de	dikste	vrienden	p.30
de	grootste	box	p.31
het	onderste	deel	p.31

• Toon

Laat de juryleden tijdens het voorlezen of zelfstandig lezen ontdekken of de toon van het boek dezelfde blijft als in het eerste hoofdstuk.

- Is de pony nog even chagrijnig als in het eerste hoofdstuk? (zeker) Waaraan merk je dat? (er zijn diverse passages die tonen dat hij het moeilijk heeft met zijn nieuwe omgeving)
- Welke gebeurtenis vond je typisch passen bij de toon van het verhaal?
- Moest je soms lachen tijdens het lezen? Welke passage zorgde daarvoor?
- Welk stukje bleef het meest bij je hangen? Waarom?

Terugblik

Doe een nabespreking met de juryleden.

- Wie zijn de belangrijkste personages in het verhaal? (Tarzan, Noah, Marleen en Lily-Rose, Jeroen en Nadine, opa Borel, de kinderen en dieren van de manege)
- Welk personage bleef jou bij na het lezen? Waarom?
- Vind je dat de tekeningen goed passen bij het verhaal? Vertellen ze je ook iets nieuws over het verhaal? (niet echt)
- Paste de cover goed bij het verhaal? Waarom wel of niet?
- Tarzan is een bijzondere pony. Hoe zou je hem omschrijven aan iemand die het boek niet gelezen heeft? (denk aan zijn karakter, zijn gewoontes, wat hij leuk of niet leuk vindt...)
- Wat vond je van Tarzans gedrag? Begrijp je waarom hij soms chagrijnig is?
- Was jij ook al eens chagrijnig en kan je je herinneren waarom? (vertel eventueel over jezelf als begeleider)
- Hoe is Tarzan veranderd doorheen het verhaal? Geef een voorbeeld. (Tarzan blijft niet chagrijnig: hij went aan zijn nieuwe omgeving en wordt minder wantrouwig)
- Welk moment met Tarzan vond je het grappigst of het opvallendst?
- Zou jij bevriend willen zijn met Tarzan? Vertel eens.

De juiste volgorde

Materiaal

- fragmenten uit het verhaal (zie bijlage 1), uitgeknipt per groepje

Voor deze opdracht is een groepje van drie à vier juryleden handig. Geef elk kind een tweetal kaartjes met een gebeurtenis uit het verhaal. De juryleden overleggen en leggen de kaartjes in chronologische volgorde. Bespreek daarna samen waarom ze voor die volgorde kozen.

- Was iedereen het eens over de volgorde? Waarom wel of niet?
- Je hebt maar 2 minuten. Welke drie gebeurtenissen zou je zeker vertellen aan iemand die het boek niet gelezen heeft?
- Welke gebeurtenis vond jij het belangrijkst voor het verhaal? Waarom?
- Welke gebeurtenis zou je zeker niet mogen weglaten als je het verhaal navertelt?
- Welke gebeurtenis zorgt ervoor dat het verhaal een andere wending krijgt?

Creatieve verwerking

Postkaart

Materiaal

- postkaart (zie bijlage 2)
- schrijfmateriaal
- laat juryleden een postzegel en hun eigen adres meenemen

Stel dat je één dag met Tarzan mocht doorbrengen. Wat zouden jullie samen doen? Beschrijf jouw ideale dag door een postkaart te sturen naar je ouder(s). Gebruik hiervoor de bijlage. In elke zin moet minstens één bijvoeglijk naamwoord voorkomen.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Goof is de gemeenste gans ter wereld / Alex Latimer, Tjibbe Veldkamp (vert.) (Gottmer, 2025) (chagrijnig dier, vriendschap zoeken)
<https://www.boekenzoeker.be/goof-de-gemeenste-gans-ter-wereld>
- Bob Popcorn / Maranke Rinck en Martijn Van der Linden (Querido, 2020) (humor, speelse tekenstijl)
<https://www.boekenzoeker.be/bob-popcorn>
- De wonderbare reis van Nils Holgersson / Selma Lagerlöf en Martijn Van der Linden, Bette Westera (vert.) (Gottmer, 2020) (avontuurlijk verhaal waar Tarzan over vertelt in het boek)
<https://www.boekenzoeker.be/de-wonderbare-reis-van-nils-holgersson>

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de makers':

- <https://www.lisez.com/auteurs/cecile-alix>
- <https://www.louisnotthomas.com/>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Taalsysteem en taalgebruik – Taalsysteem (klanken, spelling, grammatica) – 1.4.9: De leerlingen kennen woorden.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.1: De leerlingen kennen personage, hoofdpersonage, thema.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.2: De leerlingen kennen plot: belangrijkste gebeurtenissen.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.6: De leerlingen kunnen verwoorden waarom een tekst aanspreekt.
- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.8: De leerlingen kunnen complexere verhaallijnen navertellen.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Joke Gevaert, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Fragmenten uit het verhaal

De deur achter me gaat open en de geur van de Edelweissclub komt het busje binnen. Het is een geur die ik niet lekker vind. Een mengsel van hooi, stinkende mest, ontwormingsmiddel, veevoer, zweet, zaagsel en zalf. De verrader laat me achterwaarts de wagen uit stappen. Ik wil hem net een trap geven met mijn rechterachterhoef, als een hysterische vrouw me onderbreekt. 'Tarzan!' gilt ze en ze wappert met haar handen. 'Daar ben je! Vond je de reist niet te vervelend? Ik ben superblij dat je er bent, kanjer.' Nou, ik niet.

Ze bleef midden op het pad staan en draaide zich om. 'Lieverds, vandaag komen er kinderen op ruiterskamp. Ze zijn tussen de acht en twaalf jaar en de meesten hebben nog nooit een paard van dichtbij gezien,' laat staan erop gereden. Dus ik reken erop dat jullie... aardig zijn.'

'Ik wil helemaal niet op een pony rijden!' Tomaatje praat heel hard en stopt even met praten tussen elke lettergreep. Ook maakt ze vuisten van haar handen. Nou, dan zijn we het in elk geval over één ding eens. Natuurlijk is Nadine het daar niet mee eens. Ze komt terug en kijkt ons allebei even aan. Dan zegt ze met een grijns: 'En Tarzan wil ook helemaal niet dat je op hem rijdt.'

Ze zet de verkeerde voet in de stijgbeugel. Dat merkt ze, wisselt snel van voet en wil zich gaan optrekken. Dit is het moment dat ik besluit mijn buik leeg te maken. Pssssj! Als een grote doorgeprikte ballon! Mijn buik is nog maar half zo bol, het zadel zakt scheef en de rode kabouter, die niet genoeg haar knieën kan aanspannen, belandt met haar billen op de grond! Hi, hi, hi! Te cool! Ik noem het de upside down (dat betekent 'op z'n kop' in het Engels) move!

Wat duurt dit laaaang! Ik weet niet wanneer de trektocht gaat beginnen, maar het wachten duurt me veel te lang. De ene saaie dag volgt op de volgende slapeloze nacht. Elke ochtend poetsellende en dan een saai ritje over vlak terrein met Tomaatje op mijn rug. Ze staat stijf van de spanning, terwijl haar voeten in de stijgbeugels denken dat ze ruiterswiers zijn en haar vingers hard aan de teugels trekken.

Hij blijft op zijn plek. De spanning stijgt. Dan gaat alles heel snel. Het lam jammert weer en de patou blaft schor, wat betekent dat hij gaat aanvallen! Deze keer meent hij het! Marleen krabbelt uit de knoop en zwaait met een grote steen, terwijl Lily-Rose gilt van angst. De hand maakt zich klaar, spant zijn spieren... Dus kom ik in actie!

Met mijn snuit laat ik ze de hoek zien waar Noah zijn lucifers, zijn brandertje, zijn overlevingsuitrusting en zijn proviand verbergt. Als ze dat alles zien, worden hun ogen zo groot als vier van Bobs voerbakken op een rij. 'Hoe wist je dat dit hier allemaal lag, Tarzan?' fluistert Marleen. Ik zou haar kunnen vertellen dat dit Noahs favoriete schuilplaats is, maar wat zou het voor nut hebben?

Hij zit op het bankje voor zijn huis en staat langzaam op als hij ons ziet aankomen. 'Bij alle wezelkeutels!' roept hij uit terwijl hij ons tegemoet loopt. 'Wat breng je me daar, kleintje?' Hij helpt de meisjes van mijn rug, laat ze op zijn bankje zitten, brengt ze een pakje koekjes en twee grote glazen limonade (nee, geen Patxaran, hij is niet gek, opa Borel!).

BIJLAGE 2

Postkaarten

*Print de volgende twee pagina's (pagina 8 en 9) recto verso op 1 pagina.
De voor- en achterzijde van de postkaart komen dan netjes overeen.*

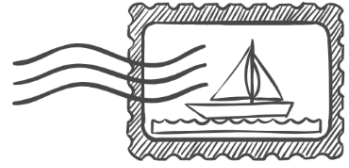
OP KAMP BIJ TARZAN

OP KAMP BIJ TARZAN

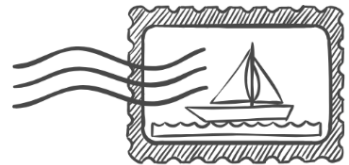

Handwriting practice lines (left side of the top section).

Handwriting practice lines (right side of the top section).

Handwriting practice lines (left side of the bottom section).

Handwriting practice lines (right side of the bottom section).